

សាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទកសិកម្ម

មហាវិទ្យាល័យវិទ្យាសាស្ត្រជលផល

គម្រោងពង្រឹងផលិតភាពស្រះតាមរយៈវារីវប្បកម្ម ដោយពឹងលើចំណីស្បែកវិវិហិតុស នៅសហគមន៍ខេត្តកំពត

Project: Improving Pond Productivity Through Introducing Periphyton-Based Aquaculture In Kampot Community-CARF-RUA 256

សៀវភៅបច្ចេកទេសចិញ្ចឹមត្រីជាលក្ខណៈគ្រួសារដោយ ពឹងលើចំណីស្បែកនៅលើសម្រាស់នៅក្នុងស្រះ

Manual on Periphyton-Based Family Aquaculture In Pond With Substrates

ហុក សែនសុខា
ម៉ែន សុខា
ហុក គង់ហ៊ាង

២០១២

ផ្តល់មូលនិធិគម្រោងដោយ CARF
Cambodian Agricultural
Research Fund

សម្របសម្រួលគម្រោងដោយ
Cambodia Agricultural Value
Chain Program (CAVAC)

អាស័យដ្ឋាន៖ ចំការដូង សង្កាត់ដង្កោ ខ័ណ្ឌដង្កោ រាជធានីភ្នំពេញ ប្រអប់សំបុត្រ ២៦៩៦

Phone: 023 219 753 E-mail: rector_office@rua.edu.kh

មាតិកាអត្ថបទ

ទំព័រ

អារម្ភកថា	ក
សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណ	ខ
អ្វីទៅជាស្នូលព័រីហ្វីតុន(Periphyton)?	១
១.សារៈប្រយោជន៍របស់សម្រាស់ និងព័រីហ្វីតុនក្នុងការចិញ្ចឹមត្រី	២
១.១.សារៈប្រយោជន៍របស់សម្រាស់ក្នុងការចិញ្ចឹមត្រី	២
១.សារៈប្រយោជន៍របស់សម្រាស់ក្នុងការចិញ្ចឹមត្រី	៣
២.បច្ចេកទេសចិញ្ចឹមត្រីពីងលើចំណីស្នូលព័រីហ្វីតុន	៤
២.១.ការរៀបចំផែនការចិញ្ចឹមត្រី	៤
២.២.ការរៀបចំសម្ពាតស្រះចិញ្ចឹមត្រី	៤
២.៣.ការប្រើប្រាស់កំបោរ និងដាក់ដីទ្រាប់បាតស្រះ	៥
២.៤.ការបូមទឹកបញ្ចូលស្រះ	៦
២.៥.ការរៀបចំដាក់សម្រាស់	៧
២.៥.១.សម្រាស់ឬស្សី	៧
២.៥.១.សម្រាស់មែកអំពិលទឹក	៨
២.៦.ការលេងកូនត្រីពូជដាក់ចិញ្ចឹម	៩
២.៧.ការបង្កើតចំណីធម្មជាតិតាមរយៈការប្រើដី	១០
២.៨.ការប្រមូលផលត្រី	១១
រូបភាពសកម្មភាពចិញ្ចឹមត្រីពីងលើចំណីព័រីហ្វីតុន	

អារម្ភកថា

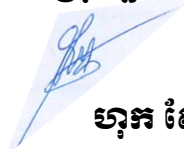
យោងទៅលើ ស្ថានភាពនៃវិស័យវារីវប្បកម្មជាលក្ខណៈគ្រួសារ នៅក្នុងប្រទេស កម្ពុជា កំពុងតែរីកដុះដាលយ៉ាងសន្លឹកសន្លាប់ពីមួយថ្ងៃទៅមួយថ្ងៃ ទាំងបរិមាណ និង បច្ចេកទេសចិញ្ចឹម។ ជាការពិតណាស់ ការចិញ្ចឹមត្រី ត្រូវផ្អែកលើចំណី ដែលរួមមាន ចំណីបន្ថែម និងចំណីធម្មជាតិ។ ចំណីបន្ថែម ដែលកសិករចិញ្ចឹមបានផ្តល់ឲ្យត្រី មិន បានទៀងទាត់ ទៅតាមបច្ចេកទេសនោះឡើយ ហើយចំណីទាំងនោះ មានតម្លៃថ្លៃ ធ្វើ ឲ្យកសិករក្រីក្រចិញ្ចឹមត្រីទទួលបានទិន្នផលមិនសមស្របតាមបំណង និងមានកសិករ មួយចំនួនធំ បានបោះបង់ការចិញ្ចឹមនេះតែម្តង។

ដើម្បីឲ្យកសិករអាចបន្តការចិញ្ចឹមត្រីបាន គំរោងសិក្សាស្រាវជ្រាវស្តីពី «ការ ពង្រឹងផលិតភាពស្រះតាមរយៈការចិញ្ចឹមត្រី ដោយប្រើស្មៅព័រីហ្វីតុន នៅសហគមន៍ ជនបទខេត្តកំពត» របស់សាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទកសិកម្ម(ចំការដូង) បានស្រាវជ្រាវទៅ លើការចិញ្ចឹមត្រីដោយពឹងលើគោលការណ៍ធម្មជាតិដោយចំណាយដើមទុនតិច ហើយ ទទួលបានផលយ៉ាងគាប់ប្រសើរ។

សៀវភៅនេះ មានអធិប្បាយអំពីបច្ចេកទេសចិញ្ចឹមត្រី ដោយពឹងលើស្មៅព័រីហ្វី តុនតោងព័ទ្ធនឹងសម្រាស់នៅក្នុងស្រះ ដើម្បីជាឯកសារជំនួយដល់កសិករចិញ្ចឹម ដែល មានបំណងចង់ចិញ្ចឹមត្រីដោយចំណាយដើមទុនតិចតួចបំផុត និងមិនផ្តល់ចំណីបន្ថែម ឡើយ។ កសិករចិញ្ចឹមត្រីអាចអាន និងធ្វើការពិភាក្សាគ្នាតាមភូមិ ឬតំបន់នីមួយៗ ដោយយកសៀវភៅបច្ចេកទេសនេះជាបង្អែក។ បើមានចម្ងល់ ឬចំនុចមិនច្បាស់លាស់ អាចសួរយោបល់ប្រឹក្សាជាមួយក្រុមអ្នកនិពន្ធ តាមអាស័យដ្ឋានដែលមានភ្ជាប់នឹងសៀវ ភៅនេះស្រាប់។

ភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ០៧ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១២

គំណាងក្រុមអ្នកនិពន្ធ

ហុក សែនសម្ភា

សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណ

សៀវភៅបច្ចេកទេសចិញ្ចឹមត្រី ដោយពឹងផ្អែកលើស្បែកព័រហ្វីតុនតោងព័ទ្ធនឹងសម្រស់នៅក្នុងស្រះ បានបោះពុម្ពឡើងក្រោមជំនួយថវិកាពី មូលនិធិស្រាវជ្រាវកសិកម្មកម្ពុជា (CRAF) របស់ប្រទេសអូស្ត្រាលី ដោយមានការគាំទ្រជំនួយមតិយោបល់ពីគំរោងខ្សែសង្វាក់តម្លៃផលិតកម្មកសិកម្មកម្ពុជា (CAVAC)។

ក្រុមអ្នកនិពន្ធ សូមថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅបំផុត ចំពោះ៖

- **បណ្ឌិត ក្រាច មាសស្មែនី** (Dr. Crag Meas Smeiner) ជាអ្នកគ្រប់គ្រងគម្រោង CARF,
- **លោក និន ចរិយា** ជាអ្នកសម្របសម្រួលគម្រោង CARF,
- **លោក ឈុក ប៊ុន** ជាព្រឹទ្ធបុរសមហាវិទ្យាល័យវិទ្យាសាស្ត្រជលផល និងជាជំនាញការបច្ចេកទេសរបស់គម្រោងស្រាវជ្រាវ ព្រមទាំងសាស្ត្រាចារ្យនិងនិស្សិត នៃមហាវិទ្យាល័យវិទ្យាសាស្ត្រជលផល នៃសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទកសិកម្ម (RUA) ដែលបានចូលរួមអនុវត្តន៍ចិញ្ចឹមស្រាវជ្រាវចងក្រងសៀវភៅនេះ។

សូមថ្លែងសេចក្តីដឹងគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅផងដែរ ចំពោះ លោក លោកស្រី បំរើការនៅខណ្ឌរដ្ឋបាលជលផលកំពត និងអង្គការអភិវឌ្ឍន៍ចំរុះ (FDO) ដែលបានសហការណ៍ទាំងកំលាំងកាយ និងស្មារតី ក្នុងការជ្រោមជ្រែងដំណើរការគម្រោងនេះ ហើយថ្លែងសេចក្តីដឹងគុណយ៉ាងកក់ក្តៅបំផុតចំពោះកសិករដៃគូចិញ្ចឹមនៅខេត្តកំពត **លោក អ៊ុំស្រី ឆាយ លៀប និង លោកពូ ស៊ុន គន** នៅឃុំក្រាំងស្នាយ ស្រុកឈូក។

អ្វីទៅជាស្មៅព័រីហ្វីតុន (Periphyton) ?

ស្មៅព័រីហ្វីតុន គឺជាសមាសភាពរុក្ខជាតិ និងសត្វអតិសុខុមប្រាណសុំញ៉ាំ ដែលរស់នៅតោង ឬព័ទ្ធលើវត្ថុនានា ដែលលិចក្នុងទឹក រួមមាន៖

- ប្រូតូសូអែរ(protozoans)
- បាក់តេរី (bacteria)
- ផ្សិត (fungi)
- សារាយ (algae)
- សត្វប្លង់តុងរ៉ូទីហ្វេរ (rotifers)
- ដង្កូវដូចឈ្លឹង (annelids)
- កូនញាស់សត្វល្អិត
- ពួកកំពឹស ខ្យង ខ្មៅ (Crustaceans)
- សារធាតុសរីរាង្គ (organic substances)

☺ វត្ថុដែលស្មៅព័រីហ្វីតុន តោងឬព័ទ្ធលើ ដូចជា មែកឈើ, រុក្ខជាតិទឹក, ដុំឬផ្ទាំងថ្ម, បង្គោលឬស្សី, ដី ជាដើម។

១. សារៈប្រយោជន៍របស់សម្រាស់ និងពែរីហ្វិតុនក្នុងការចិញ្ចឹមត្រី

១.១ សារៈប្រយោជន៍របស់សម្រាស់ក្នុងការចិញ្ចឹមត្រី

សម្រាស់មានប្រយោជន៍មួយចំនួន សម្រាប់ការចិញ្ចឹមត្រី ដូចជា៖

- ជាទម្រសម្រាប់ពពួកពែរីហ្វិតុន
- ជាជម្រកសប្បុរសភាពរបស់ត្រី និងសត្វរស់នៅក្នុងទឹកដទៃៗទៀត
- ការពារពីការលូតអូស ឬបង់សំណាញ់

១.២ សារៈប្រយោជន៍របស់ពែរីហ្វិតុនក្នុងការចិញ្ចឹមត្រី

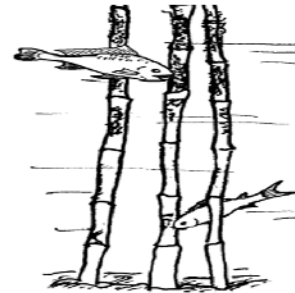
ពពួកពែរីហ្វិតុន មានប្រយោជន៍ណាស់ ចំពោះពពួកត្រី និង ប្រព័ន្ធបរិស្ថានទឹក ជាពិសេសក្នុងការចិញ្ចឹមត្រី ដោយរួមមាន ៖

- ផ្តល់ជាចំណីត្រី ជាពិសេសពពួកត្រីស៊ីចម្រុះ
- ផ្តល់អុកស៊ីសែនដល់មជ្ឈដ្ឋានទឹកគ្រប់ទីកន្លែង
- ជួយសម្អាតទឹក
- គ្មានការកើនឡើងនៃសារធាតុសរីរាង្គស្អុយរលួយនៅស្រទាប់បាត
- រក្សាលំនឹងបណ្តាញខ្សែអាហារ។

រូបទី១. ស្លែពែរីហ្វិតុនតោងនឹងមែកឈើ

(ប្រភព: Agromisa Foundation and CTA, Wageningen, 2008)

រូបទី២. ស្លែពែរីហ្វិតុនរុំព័ទ្ធនឹងបង្គោលឬស្បី

២. បច្ចេកទេសចិញ្ចឹមត្រីពីខែលើចំណីស្លែពែរីហ្វីតុន

២.១ ការអប់រំចំផ្លែនៃការចិញ្ចឹមត្រី

ការចិញ្ចឹមត្រីចំរុះជាលក្ខណៈគ្រួសារ ត្រូវមានដាក់សម្រាស់ ឬស្បី ឬ សម្រាស់មែកអំពិលទឹក និងមិនផ្តល់ចំណីបន្ថែម ប៉ុន្តែត្រូវផ្តល់ជី ដើម្បីបង្កើនការកើតចំណីធម្មជាតិ ជាពិសេស ស្លែពែរីហ្វីតុន ។ ការ ចិញ្ចឹមនេះ មានរយៈពេលពី ៥ ទៅ ៦ ខែ ដោយចាប់ផ្តើមនៅពេលមាន ទឹកគ្រប់គ្រាន់នៅក្នុងស្រះ (ដើមរដូវវស្សា)។ ឧបមាថា មានស្រះមួយ ទំហំ ២០០ ម៉ែត្រការ៉េ (បណ្តោយមានប្រវែង ២០ ម៉ែត្រ, ទទឹងមានប្រវែង ១០ ម៉ែត្រ និងជម្រៅមធ្យម ១,៥ ម៉ែត្រ) ។

ដំណើរការរៀបចំការចិញ្ចឹម មានតាមលំដាប់លំដោយ ដូចខាង ក្រោម៖

២.២ ការអប់រំចំសម្ពាតស្រះចិញ្ចឹមត្រី

មុននឹងធ្វើការចិញ្ចឹមត្រី ស្រះត្រូវបានជួសជុលកែលំអរជាថ្មី និង សម្អាតដោយចាំងស្មៅដែលដុះនៅស្រទាប់បាតស្រះអោយអស់ ហើយ កាប់សំអាតព្រៃឬរុក្ខជាតិណានា ដែលដុះនៅក្នុងស្រះ និងនៅលើភ្នំស្រះឲ្យ បានស្អាត ព្រមទាំងស្តារដីបាតស្រះទប់ ភ្នំស្រះឲ្យបានស្អាតល្អ ដើម្បីកុំ អោយវាលិចទឹកនៅរដូវវស្សា ។ ម៉្យាងទៀត បើស្រះដែលមានទឹក ត្រូវបូម ពង្រឹង ហើយស្តាររកកែចេញ និងសំអាតស្មៅអោយស្អាតល្អមុនដាក់កូនត្រី ពូជចិញ្ចឹមតាមស្រះចិញ្ចឹមនីមួយៗ ។

២.៣ ការប្រើប្រាស់កំបោរ និងដាក់ជីទ្រាប់ប្រាស្រៈ

ការប្រើប្រាស់កំបោរ គឺដើម្បីសម្លាប់ពពួកមេរោគផ្សេងៗ និងពពួកសត្វចង្រៃមួយចំនួនដែលស៊ីត្រីជាអាហារ និងធ្វើឲ្យកាក់សំណល់ផ្សេងៗ ឆាប់រលួយ កាត់បន្ថយភាពល្អកំនៃទឹកស្រះ។ល។

◆បរិមាណកំបោរ គួរប្រើប្រាស់ ចំនួន ៥ គីឡូក្រាមក្នុង ១០០ ម៉ែត្រការ៉េ នៃផ្ទៃស្រះ ហើយហាលស្រះអោយវាត្រូវពន្លឺថ្ងៃ រយៈពេល ៣ ថ្ងៃ ទើបបូមទឹកបញ្ចូលស្រះក្នុងជម្រៅ ០,៥ ម៉ែត្រ និងដាក់ជី។

◆បន្ទាប់មក ត្រូវកំណត់បរិមាណជី និងធ្វើការដាក់ជី ដើម្បីផ្តល់សារជាតិចិញ្ចឹមរុក្ខជាតិប្លង់តុង ក៏ដូចជា ការកកើតស្នែពែរីហ្វីតុន ដោយរក្សាទុកក្នុងរយៈពេល ៣ ថ្ងៃ ទើបបំពេញទឹកស្រះ ។ ប្រភេទជី ដែលប្រើ រួមមាន ៖

- ⇒ ជីលាមកសត្វប្រើក្នុងបរិមាណ ២៥ គក្រ ក្នុង ១០០ ម៉ែត្រការ៉េ ឬ
- ⇒ ជីអសរីរាង្គ ឬជីគ្រាប់ គឺ ជីអ៊ុយរ៉េ និងជីដេអាប៉េ (DAP) ក្នុងបរិមាណ ០,៥ គក្រ ក្នុង ១០០ ម៉ែត្រការ៉េ ដោយដាក់រៀងរាល់ ១ ទៅ ២ សប្តាហ៍ម្តង រហូតដល់ប្រមូលផល។

រូបមន្តគិតបរិមាណកំបោរ:
បរិមាណកំបោរ = ក្រឡាផ្ទៃស្រះ x បរិមាណកំបោរដែលត្រូវប្រើ (ឬ បទដ្ឋាននៃការប្រើកំបោរ)
ឧទាហរណ៍: ក្រឡាផ្ទៃស្រះ ២០០ ម៉ែត្រការ៉េ និងបទដ្ឋានប្រើកំបោរ ៥ គក្រ. ក្នុង១០០ ម៉ែត្រការ៉េ នោះចំនួនកំបោរត្រូវបាចក្នុងស្រះនេះ គឺ៖ $(200 \times 5 \text{ គក្រ}) / 100 = 10 \text{ គក្រ}$

២.៤ ការបូមទឹកបញ្ចូលស្រះ

ក្រោយពីបានបាចកំបោរ និងដាក់ដីលាមកសត្វចមករយៈពេល ៣ ថ្ងៃ ស្រះនេះ ត្រូវបានបូមទឹកបញ្ចូលឲ្យបានជម្រៅប្រហែលជា ០,៥ ម៉ែត្រ ងាយស្រួលក្នុងការរៀបចំបោះបង្គោលឬស្សី ឬដាក់មែកអំពិលទឹក ក្នុងស្រះចិញ្ចឹមរបស់លោកអ្នក ។

រូបភាពទី៤. សកម្មភាពបូមទឹកបញ្ចូលស្រះចិញ្ចឹមត្រី មុននឹងដាក់សម្រាស់

២.៥ ការរៀបចំដាក់សម្រាស់

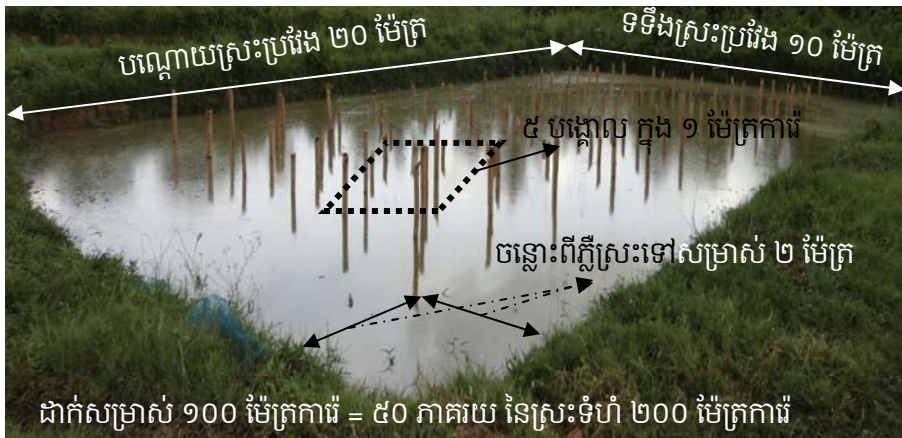
២.៥.១ សម្រាស់ឬស្សី

សម្រាស់ឬស្សីស្រុក គឺត្រូវយកដើមឬស្សី ដែលមានអង្កត់ផ្ចិត ៦ ទៅ ៨ ដឹង (សង់ទីម៉ែត្រ) មកកាត់វាជាកងៗ ដោយក្នុងមួយកងៗមាន ប្រវែងពី ១,៣-១,៥ ម៉ែត្រ។ បន្ទាប់មក ត្រូវសម្រួលចុងវាអោយស្រួច ទើប

យកវាទៅបោះនៅក្នុងបាតស្រះដោយ បញ្ឈរត្រង់ ក្នុងចំនួន ៥ បង្គោល ក្នុង ១ ម៉ែត្រកាត់ (ឧបមាថា: សរុបក្នុង មួយស្រះ អស់ចំនួន ៥០០ បង្គោល ស្មើនឹង ១០០ ម៉ែត្រកាត់ ពេលបោះ

ដាក់ស្តែងតែ ២០០ បង្គោលប៉ុណ្ណោះ)។ បន្ទាប់ពីរៀបចំបោះ បង្គោលឬ ស្សីចហើយ ត្រូវបញ្ចូលទឹកដាក់បំពេញស្រះដោយរក្សាទុករយៈពេល ២ អាទិត្យ មុននឹងដាក់កូនត្រីពូជចូលចិញ្ចឹមក្នុងស្រះ។

រូបភាពទី៥. ការរៀបចំដាក់សម្រាស់បង្គោលឬស្សី

២.៥.២ សម្រាស់មែកអំពិលទឹក

សំរាប់សម្រាស់មែកអំពិលទឹក គឺ ត្រូវយកមែករបស់វាទៅដាក់តំរៀបគ្នាជាជួរនៅក្នុងស្រះ ស្មើនឹង ៥០% នៃផ្ទៃស្រះ ។ ដោយមែកអំពិលទឹកបែកសាខាច្រើនដូច្នោះ ត្រូវប្រើអស់ប្រហែល ៣០ មែក សំរាប់ស្រះទំហំ ២០០ ម៉ែត្រការ៉េ ដែលក្នុង ១ មែកៗ

មានប្រវែងពី ១,៣-១,៥ ម៉ែត្រ។

បន្ទាប់ពីរៀបចំមែកអំពិលទឹករួចហើយ ត្រូវបូមទឹកដាក់បំពេញក្នុងស្រះនីមួយៗ អោយពេញទុករយៈពេល ២ អាទិត្យ មុននឹងដាក់កូនត្រីពូជចូលក្នុង

ស្រះចិញ្ចឹម ដូចជាកសម្រាស់ឬស្សីដែរ។

រូបភាពទី៦. ការរៀបចំដាក់សម្រាស់មែកអំពិលទឹក

២.៦ ការលែងកូនត្រីពូជដាក់ចិញ្ចឹម

ក្នុងការធ្វើចិញ្ចឹមនេះ កូនត្រីពូជសំរាប់ដាក់ចិញ្ចឹមចំរុះ មានដូចជា កូនត្រីទីឡាព្យា កូនត្រីឆ្អិន កូនត្រីកាបឥណ្ឌា កាបស ជាដើម ។

ម៉្យាងទៀតដង់ស៊ីតេដាក់ចិញ្ចឹមមានចំនួន ២ ក្បាល ក្នុងមួយម៉ែត្រកាត់ (៥ ក្បាល/ម៉ែត្រកាត់ បើផ្តល់ចំណីបន្ថែម) ហើយការលែងកូនត្រីនេះ គួរតែតាមសមាមាត្រដូចខាងក្រោម៖

ជាឧទាហរណ៍:

- កូនត្រីទីឡាព្យាដាក់ ៧០ ភាគរយ នៃបរិមាណសរុប
- កូនត្រីឆ្អិនដាក់ចំនួន ១៥ ភាគរយ នៃបរិមាណសរុប និង
- កូនត្រីកាបឥណ្ឌាដាក់ចំនួន ១៥ ភាគរយ នៃបរិមាណសរុប

ដូច្នោះ តាមសមាមាត្រខាងលើ កូនត្រីដែលត្រូវដាក់ចិញ្ចឹមក្នុងស្រះ ដែលមានផ្ទៃ ២០០ ម៉ែត្រកាត់ គឺកូនទីឡាព្យា ២៨០ ក្បាល ឆ្អិន ៦០ ក្បាល និង កាបឥណ្ឌា ៦០ ក្បាល។

រូបភាពទី៧. ការលែងកូនត្រីពូជក្នុងស្រះចិញ្ចឹម

២.៧ ការបង្កើតចំណីធម្មជាតិតាមរយៈការប្រើជីផ្សេងៗ

សម្រាប់ដំណាមកសត្វ ឬ ដី ដេ អា ប៉េ និង ជីអ៊ុយរ៉េ ត្រូវបានប្រើប្រាស់ក្នុងគោលបំណងដើម្បីបង្កើតចំណីធម្មជាតិក្នុងស្រះ ជាពិសេស ស្វែតែរីហ្វីតុនរុំព័ទ្ធនឹងសម្រាស់សំរាប់ផ្គត់ផ្គង់ជាចំណីឲ្យត្រីស៊ីជាប្រចាំថ្ងៃ ។

វិធីប្រើ៖

- * ក្រោយពីលែងកូនត្រីក្នុងស្រះ គឺត្រូវប្រើជី ២ សប្តាហ៍ម្តង នៅខែទី១
- * បន្ទាប់មក ត្រូវប្រើជី ១ សប្តាហ៍ម្តង ចាប់ខែទី២ ទៅ រហូតដល់ប្រមូលផល

គួរសង្កេតផងដែរចំពោះពណ៌ទឹកស្រះ ចាប់ពីខែទី២ នេះ បើទឹកមិនស្ងួរមានពណ៌បៃតង គួរដាក់ជីបន្ថែម មិនចាំបាច់តាមពេលកំណត់ទុកនោះឡើយ។

បរិមាណជីត្រូវប្រើ៖

- * ចំនួនជីគ្រាប់ប្រើសរុប ៥០ គីឡូក្រាម ក្នុង ១ ហិចតា ឬ ១០០០០ ម៉ែត្រការ៉េ
- ⇒ មានន័យថា ៥ ខាំ ឬ កន្លះគីឡូក្រាម ក្នុង ១០០ ម៉ែត្រការ៉េ នៃផ្ទៃស្រះ

ជីអ៊ុយរ៉េ (Urea) ចំនួន ៣ ខាំ
+ ជីដេអាប៉េ (DAP) ចំនួន ២ ខាំ

សរុបជីដែលត្រូវប្រើ ៥ ខាំ

- * បើប្រើដំណាមកសត្វ ប្រើក្នុងចំនួន ២៥០០គីឡូក្រាម ក្នុង ១០០០០ ម៉ែត្រការ៉េ
- ⇒ មានន័យថា ២៥ គីឡូក្រាម ក្នុង ១០០ ម៉ែត្រការ៉េ នៃផ្ទៃស្រះ

ចំណាំ: ប្រភេទជីទាំងពីរនេះ ប្រើមួយណាក៏បាន។

របៀបបាចជីគ្រាប់ក្នុងស្រះដែលមានត្រី

១. កូរជីជាមួយទឹកឲ្យរលាយសព្វ

២. ដួសទឹកជីជះក្នុងស្រះ ឲ្យបានសព្វផ្ទៃស្រះ ហើយធ្វើនៅពេលថ្ងៃ មានពន្លឺគ្រប់គ្រាន់

២.៨ ការប្រមូលផលត្រី

ក្រោយពីដាក់កូនត្រីចិញ្ចឹមមក រហូតដល់រយៈពេល ៥ ទៅ ៦ ខែ ឬ ១៥០ ទៅ ១៦០ ថ្ងៃ យើងអាចប្រមូលផលត្រីបាន ទៅតាមតម្រូវការ។

ការប្រមូលផលត្រីនេះ គឺ អាស្រ័យទៅតាមចំណង់ចំណូលចិត្តរបស់អស់លោកអ្នក។ ឧបករណ៍ សំណាញ់ អូនអូស ឬ ម៉ាស៊ីនបូមពង្រឹង ត្រូវបានគេប្រើសម្រាប់ចាប់យកត្រីតាមតម្រូវការ។

- បង់សំណាញ់

- អូនដោយអូន

- បូមពង្រឹងស្រទះដោយម៉ាស៊ីន

របៀបសាងសង់អាងដំណើរការបង្កើនផលិតផលស្បែកស្រូវ

